

ЗАХТЕВ

ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОЈ
ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Шифра за идентификацију дисертације _____

Шифра УДК (бројчано) _____

Веб адреса на којој се налази извештај Комисије о урађеној докторској дисертацији:
www.filum.kg.ac.rs

СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Молим да у складу са чл. _____ Закона о високом образовању и чл. _____ Статута
Универзитета дате сагласност на извештај комисије о урађеној докторској дисертацији:

Назив дисертације: *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику
код студената Англистике на основним академским студијама*

Научна област УДК(текст): **Методика наставе енглеског језика**

371.3:811.111'33(043.3)

811.111'243:378.1(043.3)

811.111'243:003.2(043.3)

Ментор и састав комисије за оцену дисертације:

1. Ментор: др Савка Благојевић, редовни професор, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, ужа научна област: *Англистика*
2. др Мирјана Мишковић-Луковић, ванредни професор, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област: *Енглески језик и лингвистика*
3. др Сања Јосифовић-Елезовић, доцент, Филозофски факултет, Универзитет у Бања Луци, ужа научна област: *Специфички језици: Енглески језик и књижевност*

Главни допринос дисертације (текст до 100 речи)

Докторска дисертација Бранке Миленковић *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама*, припада у ширем смислу области примењене лингвистике, а у ужем смислу области методике наставе енглеског језика. Тема ове дисертације до сада није обрађивана у нашој примењеној лингвистици, поготову не на узорку субјеката који припадају академској дискурсној заједници. Посебна вредност дисертације огледа се у њеном емпиријском истраживању које је омогућило увид у нова сазнања о рецепцији и продукцији у погледу употребе комуникативних елемената у писању (кохеренције, кохезије и метадискурсних маркера) код ученика енглеског језика као страног у формалним наставним условима.

Кандидаткиња је темељно и доследно применила методу теоријске анализе, дескриптивну методу и експерименталну методу које је допунила квантитативним и квалитативним поступком у обради података. Као посебан допринос ове дисертације издвајају се њене педагошке импликације, које могу значајно да унапреде наставну праксу у институционалним условима учења енглеског као страног језика.

Докторска дисертација Бранке Миленковић *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* представља вредно научно дело, како са теоријског, тако и емпиријског аспекта.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: **Бранка Миленковић**

Назив завршеног факултета: **Филолошки факултет Универзитета у Приштини**

Одсек, група, смер: **Група за енглески језик и књижевност**

Година дипломирања: **1999. год.**

Назив магистарског рада, односно докторског студијског програма: **Наука о језику**

Научно подручје: **Филолошке науке**

Година одбране: **20__ год.**

Факултет и место: **Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац**

Број публикованих радова: (навести рад који се тражи из члана 9. овог правилника) **19**

Радови из категорије М24:

1. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Идентитет усмене реализације академског дискурса”, *Српски језик*, XVII, Београд, 2012, 539-548 (ISSN 0354-9259) (УДК 811.163.41'42 811.163.41'38) – **М24**

Радови из категорије М51:

1. Бранка Миленковић, „Композицијска средства и (де)персонализација у есејима Јована Дучића и Маргарет Етвуд“, *Наслеђе*, год VI, бр. 14/1, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2009, 123-134 (ISSN 1820-1768) (УДК 821.111(71).09-4 Етвуд М.) – **М51**

2. Бранка Миленковић, „Лингвистичко окружење и контактне појаве на подручју Крагујевца“, *Наслеђе*, год. VII, бр. 15/2 (темат *Лингвистичка истраживања*), Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2010, 31-41 (ISSN 1820-1768) (УДК 81'246.3(497.11); 811.163.41'373.45) – **М51**

3. Бранка Миленковић, „Towards Essay Writing”, *Наслеђе*, год. I, бр. 1, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2004, 127-139 (ISSN 1820-1768) **М51**

4. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Супституција као вид реитерације у усменој реализацији академског дискурса“, *Радови Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву*, бр. 16, књ. 1: Филолошке науке, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Пале, 2014, 213-223. ISSN 1512-5858 (УДК 81'42'367.626) – **М51**

Радови из категорије М52:

1. Бранка Миленковић, „(Не)стабилност стилова учења језика код студената на основним академским студијама“, *Узданица*, VI /2, Педагошки факултет у Јагодини, Универзитет у Крагујевцу, 2009, 155-165 (ISSN 1451 – 673X) (УДК 159.953.5-057.875) (ИД број: 171637516) – **М52**

2. Бранка Миленковић, „At the crossroads of grammatical and communicative competence? – Academic writing at the C2 level (Common European Framework of Reference)”, *Romanian Journal of English Studies*, no.9, Editura Universităţii de Vest, Timişoara, 2012, 113-124 (ISSN 1584-3734) – **М52**

Радови из категорије М14:

1. Бранка Миленковић, „Вишеструки идентитет писања“, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са III међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, идентитет: језичка истраживања*, Филозофски факултет, Ниш, СБЕН, 2009, 262-268 (ISBN 978-86-7379-188-3) (УДК 808.1:37) – **М14**

2. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Акционо истраживање и критичка анализа дигресија у усменој реализацији академског дискурса“, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са IV међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, промене*, Филозофски факултет, Ниш, 2010, 226-233 (ISBN 978-86-

7379-206-4) (УДК: 81'42:37) – М14

3. Бранка Миленковић, „(Пре)познавање комуникативних елемената писаног дискурса на Ц2 нивоу у оквиру основних академских студија”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са V међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, комуникација, Филозофски факултет, Ниш*, 2012, 545-553 (ISBN 978-86-7379-241-5) (УДК 81'42:378) – М14

4. Бранка Миленковић, „Елементи комуникативне компетенције у писаном дискурсу студената на матерњем и страном језику”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са међународне конференције Српски језик, књижевност, уметност, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац*, 2012, 489-500 (ISBN 978-86-85991-42-4 (ФФ)) (УДК 811.163.41'42:811.111'42 81'33) – М14

5. Бранка Миленковић, „(Не)традиционални приступ процесу писања”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са научног скупа Наука и традиција: Филолошке науке, Књига 7, том 1, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Источно Сарајево*, 2013, 277-286 (ISBN 978-99938-47-51-9) (DOI 10.7251/NSFF1307277M) – М14

6. Бранка Миленковић, „ТЕКСТ-ДИСКУРС: Комуникативне вредности”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, вредности: језичка истраживања, Филозофски факултет, Ниш*, 2013, 291-300 (ISBN 978-86-7379-278-1) (УДК 81'42) – М14

7. Бранка Л. Миленковић и Савка Н. Благојевић, „Тематска кохезија у есејима студената на српском и енглеском језику”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са VII међународног научног скупа Српски језик, књижевност, уметност: Традиција и иновације у савременом српском језику, Књига 1, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац*, 2013, 287-296 (ISBN: 978-86-85991-52-3 (ФФ)) (УДК: 811.163.41'42:811.111'42 81'33) – М14

8. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Употреба мултимедијалних средстава као пратећег материјала у усменој реализацији академског дискурса”, у Бојана Димитријевић (ур.): *Тематски зборник радова са међународне конференције Наука и савремени универзитет 2, Филозофски факултет, Ниш*, 2013, 77-90, (ISBN 978-86-7379-299-6) (УДК 371.68:[371.3:378) – М14

9. Бранка Миленковић, „Вишезначност у писању за академске потребе”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са VIII међународног научног скупа Српски језик, књижевност, уметност, Књига 1, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац*, 2014, 399-410 (ISBN: 978-86-85991-64-6) (УДК: 811.111'42 811.111:808.1) – М14

10. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Употреба хендаута у реализацији академског дискурса”, у Бојана Димитријевић (ур.): *Зборник радова са међународне конференције Наука и савремени универзитет 3*, 2014, 212-224 (ISBN: 978-86-7379-348-1) (УДК: 81'42:378.046.4) – М14

11. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Реитерација као кохезивно средство у усменој реализацији академског дискурса”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са VIII међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, дискурс, Филозофски факултет, Ниш*, 2015, 79-90, (ISBN 978-86-7379-369-6) (УДК 811.111'243:378.678) – М14

Радови из категорије М45:

1. Бранка Миленковић, „Увод у креативно и критичко размишљање у писменом изражавању”, у Милош Ковачевић, Радивоје Младеновић, Никола Рамић и Владимир Поломац (ур.): *Зборник радова са I научног скупа младих филолога Србије Савремена*

проучавања језика и књижевности, Година I/ књига I, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2009, 545-554 (ISBN 978-86-85991-16-5) – М45

Бранка Миленковић је приредила и следећи коауторски приручник:

1. Бранка Миленковић, Јована Димитријевић-Савић и Јелена Даниловић, *Mastering Proficiency Skills in English (MAPS in English)*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2010, 137 стр. (ISBN 978-86-85991-20-2) (некатегоризовано)

Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу

Радно место: виши лектор (област: *Енглески језик и лингвистика*)

**ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. _____
ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. _____ СТАТУТА УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ**

У прилогу вам достављамо: - Извештај комисије о оцени урађене докторске дисертације;
- Одлуку научно-наставног већа факултета о прихватању извештаја комисије о урађеној докторској дисертацији

Крагујевац,

новембар 2015.

М.П.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ
ФАКУЛТЕТА

Проф. др Иван Коларић

ПРИЉЕНО: 30. 11. 2015.			
Бр. јед.	Б р о ј	Прилог	Вредности
01	4596		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ОДСЕКА ЗА ФИЛОЛОГИЈУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Наставно-научно веће Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 03. 11. 2015. године, предложило нас је, а Стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу на седници одржаној 10. 11. 2015. године именовало у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* кандидаткиње Бранке Л. Миленковић. Захваљујући на поверењу, Наставно-научном већу Одсека за филологију подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

I Опис докторске дисертације

Текст докторске дисертације *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* кандидаткиње Бранке Л. Миленковић има укупно 328 страница текста формата А4, уобичајеног (1,5) компјутерског прореда, у оквиру којих су приказане 42 табела и 20 графичких приказа. Текст је организован у 7 целина. Након уводних страница које обједињују *Наслов, Идентификациону страницу, Апстракт и Кључне речи* (на српском и на енглеском језику) следе тематски структурисана и логички повезана поглавља: 1. *Увод* (стр. 12-19), 2. *Вештина писања кроз теорију и праксу* (стр. 20-72), 3. *Настава усмерена на стицање вештине писања на страном језику: теоријска разматрања* (стр. 73-98), 4. *Писање и реципијент* (стр. 99-113), 5. *Комуникативни приступ и комуникативна компетенција* (стр. 114-152), 6. *Емпиријско истраживање* (стр. 153-290), 7. *Закључак* (стр. 291-307). Последње поглавље прати списак цитиране и консултоване литературе са 135 библиографских јединица (*Литература*, стр. 308-317). Затим следи одељак који је посвећен прилозима (инструменти и наставни материјали, референтне табеле) који су коришћени током истраживања (*Прилози*, стр. 318-328). На крају рада приложена је потписана изјава о ауторству, затим о истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације, као и изјава о коришћењу.

У уводном поглављу кандидаткиња дефинише циљ и сврху истраживања, кратко се осврће на досадашња истраживања у свету и код нас и упућује на структуру дисертације. У овом делу дисертације она разматра и савремене тенденције у настави вештине писања на страном језику и указује на недостатке у наставној пракси код нас, чиме се потврђује оправданост одабира предмета њене дисертације, а то је анализа наставе за стицање вештине писања на енглеском језику на језичком нивоу Ц2. Истиче да се досадашња наставна пракса за стицање вештине писања на страном језику заснивала на усвајању и увежбавању граматичких норми путем писања, као и на задовољавању саме форме есеја. Указује на непостојање комуникативног приступа у настави вештине писања, који кандидаткиња сматра изузетно важним за усвајање и развијање ове вештине.

Поред уочавања недостатака у наставној пракси, кандидаткиња уочава и недостатак опсежних истраживања на овом пољу, односно, анализе комуникативних елемената писања и комуникативне функције писања. Такође, ауторка упућује на истраживања у области примењене лингвистике, ван граница наше земље, која се баве анализом кохезије, кохеренције, макроструктуром текста, организацијом идеја, анализом пропозиционог садржаја, извођењем закључака, структуром приче, компаративном анализом корпуса текста, као и анализом текстуалне схеме лексичко-синтаксичких јединица (Grabe & Kaplan 1996: 28). Све ово указује на значај који се придаје комуникативној компоненти у писању и на потребу за истраживањима у области наставе за стицање вештине писања на подручјима где енглески језик није матерњи (Grabe & Kaplan 1996: 29).

Циљ дисертације је испитивање могућности подизања комуникативне свести студената у писању, као и анализа употребе комуникативних елемената (који се односе како на продукцију тако и на интеракцију у писању) код писања на терцијалном степену образовања. Кандидаткиња је у изради дисертације поставила следеће задатке:

- да испита начине активирања комуникативне свести код студената путем модификованог наставног плана,
- да утврди ставове студената о значају циљног реципијента у процесу писања,
- да испита усвајање *елемената вишег реда* писања (Beap 1996: 226□227) који припадају језичком нивоу Ц2 (према *Заједничком европском референтном оквиру за живе језике*),
- да изврши анализу употребе комуникативних елемената (кохеренције, кохезије и метадискурских маркера) у писању студентских есеја.

Наведени задаци одговарају општим и помоћним хипотезама које кандидаткиња наводи у оквиру потпоглавља 1.3 „Предмет, циљеви истраживања и хипотезе.“

На крају уводног дела, представљена је структура дисертације која има за циљ да у кратким цртама укаже на редослед и садржај сваког од седам поглавља у дисертацији.

Друго поглавље приложене дисертације садржи четири тематске целине са потпоглављима у оквиру којих се разматрају водеће теорије о развоју и улози вештине писања у настави страног језика, да би на крају поглавља била представљена теорија комуникативног приступа на којој се темељи истраживање обављено за потребе ове дисертације.

У оквиру потпоглавља 2.1. „Разлике у приступу вештини писања на матерњем и на страном језику“, Бранка Миленковић анализира улогу приступа настави за стицање вештине писања на матерњем језику која је значајно утицала на обликовање наставе вештине писања на страном језику. У овом делу улога вештине писања на страном језику

посматра се дијакхронијски, али утицај писања на матерњем језику (J1) на писање на страном језику (J2) кандидаткиња ће детаљније разматрати у потпоглављу 3.2.

Први део следећег потпоглавља, 2.2. „Улога вештине писања у учењу страног језика“, посвећен је термилолошким одредницама које су значајне за примењенолингвистичка истраживања и тичу се појмова *приступ*, *метод*, *техника*. Након тога, даје се преглед неколико теорија примењене лингвистике од краја деветнаестог века до средине двадесетог века које се односе на улогу наставе за стицање вештине писања на страном језику. Овакав приказ улоге наставе вештине писања указао је да је ова вештина била занемаривана у настави страних језика све до почетка друге половине двадесетог века када је *когнитивни приступ* вештини писања допринео промени оваквог става и ставио акценат на когнитивни процес кроз који ученици пролазе приликом учења страног језика, а тиме и приликом писања на страном језику. Поред овог приступа, појава *афективно-хуманистичког приступа* у настави страног језика, који наглашава разумевање ученикових потреба у процесу учења страног језика, такође је утицала да се вештини писања прида нешто већи значај. Вештина говора је и даље имала централно место у настави страних језика (Larsen-Freeman 2000: 66), а вештина писања је била подређена вештини, нарочито због изостанака било каквог вида њеног формалног тестирања. Тек јачањем теоријских ставова о језику као друштвено-условљеној активности и његовом комуникативном потенцијалу, можемо говорити о појави приступа учењу језика који је у складу са реалним потребама савременог човека када је коришћење језика у питању. Следећа тема у овом поглављу тиче се разматрања утицаја когнитивне психологије за наставу вештине писања, која насупрот традиционалном приступу заснованом на анализи финалног производа и ограниченом „троделном процесу“ писања, наглашава сарадњу наставника и ученика у току бројних фаза у процесу писања који доводи до крајњег производа. Стога, развој *когнитивне психологије* оставља значајан траг у приступу наставе за стицање вештине писања, јер истражује менталне процесе који се активирају код ученика приликом процеса писања те у наставној пракси писања иницира прелаз са *приступа као производ* ка *приступу као процес*.

На крају овог поглавља, Бранка Миленковић истиче да су се наставници који подучавају вештину писања на страном језику на терцијарном нивоу образовања често приклањали актуелним методичким трендовима свог периода, и да су у методици наставе страних језика тек у скоријем периоду иницирана истраживања која се односе на процес писања на терцијарном нивоу образовања.

У трећем поглављу, насловљеном „Настава усмерена на стицање вештине писања на страном језику: теоријска разматрања“, Бранка Миленковић се бави разликом између продуктивних вештина говора и писања, истичући карактеристике обе вештине, а потом представља дистинкцију између наставе за стицање вештине писања на J1 и наставе за стицање вештине писања на J2. Разматрањем истраживања у области наставе вештине писања J1 и J2 истиче се значајан утицај који је настава вештине писања J1 имала на наставу вештине писања на J2. Кандидаткиња упућује на најактуелнија истраживања из обе области и потом се задржава на проблемима који су учестали и карактеристични за наставу вештине писања на J2.

Будући да се ова дисертација бави стицањем вештине писања на академском нивоу, кандидаткиња је настојала да ближе дефинише разлику између појмова *академско писање* и *писање за академске потребе*, који се у англистичкој литератури сусрећу под

обједињеним појмом *академско писање* (енг. *academic writing*). На крају овог потпоглавља детаљно се објашњава предмет анализе дисертације, а то је писање за академске потребе у настави енглеског језика као страног, а затим се разматра англистички реторички образац који истиче значај комуникативног карактера текста. Писана академска пракса англо-америчког говорног подручја фаворизује академски дискурс у коме писци сnose одговорност за интерпретацију текста (енг. *writer-responsible (language)*), што значи да је писац тај који улаже напор да пропозициони садржај експлицитно представи и на тај начин читаоцу олакша процес интерпретирања изложених идеја (Weigle 2002: 21).

Четврто поглавље под називом „Писање и реципијент“ посвећено је вези коју писац успоставља са својим реципијентом. Ово поглавље је подељено на анализу *интерне интерпретације*, која обједињује бројне *афективне факторе*, и на анализу *мотивације*, који могу значајно утицати како на процес писања, тако и на комуникативност написаног текста, као и на *екстерну интерпретацију* која се односи на прозивод до којег процес писања доводи. На крају овог поглавља, Бранка Миленковић дефинише писање кроз призму комуникације, истичући да је реципијент неизоставна карика у процесу писања зато што се писац, осим у случају писања дневника за сопствене потребе, у свим осталим облицима писања обраћа антиципираном читаоцу. Стога, сваки текст мора бити профилисан као дијалoшка форма између емитента и реципијента поруке. За писање је непоходна друштвена условљеност и свест писца о потенцијалном читаоцу (Hyland 2005:13). У том смислу можемо закључити да су дискурсна организација текста, па и језички елементи попут метадискурских маркера, од великог значаја за дијалoшку форму коју писац успоставља са својим читаоцем. Овакав интерактиван, дијалoшки однос на релацији писац – текст – читалац управо истиче значај комуникативне функције језика.

У петом поглављу, „Комуникативни приступ и комуникативна компетенција“, Бранка Миленковић истиче да је овај приступ почетком 70-их година двадесетог века донео ‘тиху револуцију’ у настави страних језика зато што је језик почео да се посматра са становишта контекста, интеракције и начела сарадње. (Savignon 1997: 28). Иако је комуникативни приступ усмерен, првенствено, на приступ који се примењује у настави страних језика, у ширем смислу, он представља и теоријски оквир који подржава развој комуникативне компетенције. Стога, комуникативни приступ обухвата и развој комуникативне компетенције у настави за стицање вештине писања. У овом делу дисертације разматра се граматички оријентисана настава вештине писања где се, према Коноу и Мбеј (Connog & Mbaye 2002: 266), осим основне језичке и писане компетенције (која се односи на структурну организацију текстова), друге компетенције и не тестирају. Одатле и потреба да се Бранка Миленковић у својој дисертацији бави осталим поткомпетеницама комуникативне компетенције (изузев социolingвистичке поткомпетенице која, поред граматичке, није предмет анализе зато што се односи на жанровске одлике писања). У преосталом делу овог поглавља, кандидаткиња се бави појединачним комуникативним елементима кохеренције, кохезије и метадискурских маркера, ближе их дефинишући, успостављајући корелације између ових комуникативних елемената и илуструјући их у контексту. Овај део дисертације је од посебне важности зато што се у њему поставља јасна разлика између појма кохеренције и кохезије, који се често у литератури појављују као алтернативни појмови, преклапајући појмови, па и појмови који су међусобно у потпуности искључиви. Такође, за емпиријски део истраживања ово поглавље је важно зато што експлицира анализу појединачних елемената кохеренције,

кохезије и метадискурских маркера, а и због тога што се уводи област метакогниције као значајне димензије у процесу писања.

У шестом поглављу, насловљеном „Емпиријско истраживање“, теоријска сазнања се доводе у везу са два истраживања: са истраживањем на општем узорку, који је анализиран статистички, квантитативном методом, а потом и објашњен квалитативно, и на истраживање на подзорку. Ово друго истраживање је осмишљено као експериментално истраживање контролне и експерименталне групе, а резултати су такође анализирани како квантитативно, тако и квалитативно. Добијени резултати доводе се у везу са основном, али и бројним пратећим хипотезама, као и са резултатима *независног оцењивача*, односно поступка који је допринео потврђивању валидности добијених резултата.

Седмо поглавље представља закључна разматрања проистекла из спроведеног емпиријског истраживања, и то према постављеним хипотезама и истраживачким питањима. Резултати емпиријског истраживања на подзорку омогућили су да се на основно истраживачко питање у дисертацији потврдно одговори, тј. да се експлицитном наставом, којом се додатно обрађују елементи комуникативне компетенције (попут кохезије, кохеренције и метадискурса), може подићи комуникативна свест у писању студената на језичком нивоу Ц2. Установљен је знатан напредак у употреби елемената кохеренције, кохезије и метадискурских маркера код експерименталне групе у поређењу са коришћењем ових средстава код контролне групе. У закључку се истиче да, иако је модификовани наставни инпут обухватио само један семестар наставе, забележен је виши степен комуникативне свести у погледу писања, а исто тако је активирана и метакогнитивна свест код студената да свесно доносе одлуке у процесу писања које утичу на комуникативност произведеног текста.

У закључку је кандидаткиња указала и на педагошке импликације до којих је истраживање у дисертацији довело захваљујући позитивним резултатима примене модификованог наставног плана, али су истакнута и ограничења која су уочена током израде дисертације. Посебан допринос овог дела дисертације видимо у сугестијама које кандидаткиња даје у вези са будућим правцима у истраживању наставе вештине писања на енглеском као страном језику на језичком нивоу Ц2. Наводи следеће теме из ове области које је могуће даље истраживати: 1) испитати постизања комуникативности у писању помоћу продуженог наставног инпута, 2) испитати корелацију између усвајања комуникативних елемената и дугорочне меморије, 3) испитати могућност примене комуникативних елемената у писању у оквиру других предмета на академским студијама (по могућству мастерских студија), 4) испитати корелацију између метакогнитивне свести и усвајања кохезивних елемената, 5) испитати корелацију између метакогнитивне свести и усвајања кохеренције, 6) анализирати приступ *измештене наставе* (енг. flipped classroom) и усвајања комуникативних елемената писања и 7) анализирати рецептивну разноврсност у писању на страном језику.

Наведене теме експлицитно потврђују значај и комплексност истраживачког поља које је укључивала анализа докторске дисертације Бранке Миленковић.

II Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Докторска дисертација Бранке Миленковић у потпуности је испунила циљеве дефинисане приликом пријаве теме како у погледу предмета рада, тако и погледу циљева, хипотеза и истраживачких питања. Емпиријско истраживање је у складу са насловом докторске дисертације. Показало се да је одабрана тема, у научно-истраживачком смислу, била захтевна, али истовремено актуелна и подобна за анализу. Кандидаткиња је дефинисала основну хипотезу у виду истраживачког питања и седам помоћних хипотеза на које је дала темељан одговор користећи квантитативну и квалитативну методу анализе и тумачења података. С обзиром на чињеницу да је приликом пријаве дисертације *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама*, ова тема, у савременој литератури како на нашим просторима, тако и у иностраним научним круговима, била само делимично истражена, неопходно је било спровести емпиријско истраживање. Оно је засновано на прикупљању грађе, примени мерних инструмената, модификовању наставног плана и анализи која је укључила како квантитативни, тако и квалитативни метод обраде података. Кандидаткиња је успешно одговорила на најзначајнија питања употребе комуникативних елемената у писању есеја студената на језичком нивоу Ц2 и детаљно аргументовала добијене резултате. Методолошко конципирање рада, које је кандидаткиња применила, омогућило је задовољавање научног критеријума триангулације у употреби различитих мерних инструмената попут есеја и анкетних упитника, спроведених ретроспективном и интроспективном методом, као и задовољавања триангулације у вредновању есеја које је спровела сама кандидаткиња, али и *независни оцењивач* са циљем да се задовољи интерна валидност добијених резултата. Број разрешених, као и број покренутих проблема, умногоме је надмашио очекивања приликом пријаве теме.

У изради своје дисертације, Бранка Миленковић се доследно придржавала планиране методологије и обавила је, у научно-истраживачком смислу, значајну синтезу савремених теоријских и практичних принципа у области савладавања вештине писања у настави енглеског језика на академском нивоу. Научни резултати до којих је кандидаткиња дошла, добијају научно значајан подстрек у смислу универзалности и примењивости, а закључци отварају нова научна примењенолингвистичка поља у којима ова тема даље може бити испитивана.

Кандидаткиња је у дисертацији исказала способност комбиновања основног аналитичког и синтетичког научног метода, али и општих научних метода као што су индуктивно-дедуктивни и компаративни методи. Док је у прва четири поглавља примењен дедуктивни метод, у петом и шестом поглављу кандидаткиња је применила индуктивни метод, са компаративним као основјим приступом, икажујући способност комбиновања анализе и синтезе у обради истраживачких питања. Овакав методолошки интерферирајући приступ кандидаткињи је дао могућност да детаљно анализира проблематику и дође до научно значајних резултата.

III Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области и оцена њене оригиналности

Докторска дисертација Бранке Миленковић *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама*, по својој природи остварује допринос у оквиру неколико научних дисциплина. У најширем смислу сврстава се у домен примењене лингвистике, а у ужем смислу она припада методици наставе енглеског језика и усвајању вештине писања у оквиру наставе енглеског као страног језика. Такође, кандидаткиња је у дисертацији обрадила и комуникативне елементе области академског дискурса у оквиру писања за академске потребе, што значи да је овом дисертацијом кандидаткиња постигла спој методике наставе вештине писања и анализе писаног дискурса.

Поменута тема код нас није до сада самостално обрађивана, а посебно није обрађена на узорку субјеката који припадају академској дискурсној заједници и то са студентима англистике, те ова дисертација представља иновативну и оригиналну обраду теме наставе вештине писања на енглеском као страном језику. Вредност ове дисертације представља и истраживање на општем узорку, чиме се стиче увид у стање наставе вештине писања на факултетима филолошке оријентације у Србији. Такође, допринос је остварен и емпиријским карактером истраживања, које је спроведено на подзорку у оквиру експерименталног истраживања. Емпиријско истраживање доноси нове научне резултате у области примењене лингвистике зато што указује на специфичне закључке који су проистекли из анализе о рецепцији, али и продукцији у погледу употребе комуникативних елемената у писању. Спроведено истраживање утемељено је на статистичкој обради података путем компјутерског програма СПСС из 2008. године на основу које је вршено мерење фреквенције, корелације и анализа варијансе (ANOVA), што додатно доприноси значају и валидности добијених резултата и њиховом тумачењу. Важно је истаћи да емпиријска истраживања значајно доприносе научној области примењене лингвистике зато што обједињују бројне методолошке поступке и заснивају се на контролисаном експерименталном истраживању, унутар којег је могуће поставити и зависне и независне варијабле у циљу добијања што поузданијих и валиднијих резултата. Оваква истраживања су сложена када су планирање и организација у питању и подразумевају континуирани истраживачки процес током којег се с једне стране прати напредак субјеката, а с друге, користе бројни и разноврсни инструменти за анализу података.

Кандидаткиња је темељно и доследно применила методу теоријске анализе, дескриптивну методу и експерименталну методу, које је допунила квантитативним и квалитативним поступком у обради података и тиме остварила значајне резултате у области примењене лингвистике код нас. Бројне и веома савремене библиографске одреднице које је кандидаткиња користила у свом раду, сведоче о њеном познавању најсавременијих приступика у области учења наставе вештине писања на академском нивоу, а статистички поступци као и остали квантитативни и квалитативни поступци које је у свом истраживању користила, сматрају се прикладним и пожељним у области друштвених наука. Тиме докторска дисертација Бранке Миленковић *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* по својој опсежности, сложености и методолошком

поступку доноси научно вредне резултате не само на подручју методике наставе енглеског језика и примењене лингвистике него и шире, у оквиру поља теорије о писаном дискурсу. Све то показује да докторска дисертација Бранке Миленковић представља вредно и оригинално научно дело.

IV Научни резултати докторске дисертације, примењивост и корисност резултата у теорији и пракси и начин презентовања резултата научној јавности

Узимајући у обзир оригиналност и актуелност теме докторске дисертације Бранке Миленковић, чија је централна тематика савладавање вештине писања у настави енглеског језика применом комуникативног модела, остварени су резултати теоријске, али и емпиријске природе. Резултати теоријске природе се огледају у доприносу разумевању комуникативне компетенције у учењу енглеског као страног језика. Теоријским разматрањем дискурсне и стратешке поткомпетенције, заједно са елементима кохеренције, кохезије и метадискурских маркера, омогућено је да се комуникативни елементи који су саставни део дескриптора језичког нивоа Ц2 ближе дефинишу, да се установи међусобна корелација у употреби ових елемената у писаном дискурсу, као и да се укаже на интерактивна својства ових језичких категорија којима се свесно и апелативно делује на читаоца. Питање наставе вештине писања која се заснива на усвајању појмова кохеренције, кохезије и метадискурских маркера обрађивано је у научним радовима у свету, међутим „минимална су истраживања из области наставе вештине писања на страном језику ван САД, Аустралије, Канаде и Велике Британије“ (Grabe & Kaplan 1996: 29). Иако су се домаћи аутори бавили појмом метадискурских маркера у писању (Мишковић-Луковић 2006, Благојевић 2008, Михајловић 2012, Копривица-Лелићанин 2014), на нашим просторима научници овом комуникативном елементу нису приступали са становишта примењене лингвистике, нити са становишта методике наставе енглеског језика. Такође, појам кохезије и кохеренције у писаном дискурсу обрађиван је са теоријског становишта међу домаћим ауторима (Миленковић 2012а, 2012б, 2012в, 2013; Миленковић и Благојевић 2013), али не и са примењеног становишта. Истражена област метакогниције студената указала је на значај који афективни чиниоци имају на процес писања, а посебно на процес писања на енглеском као страном језику где су студенти додатно когнитивно ангажовани. Такође треба истаћи да су досадашња истраживања указала на битну корелацију између писања на матерњем језику и присутних афективних чиниоца анксиозности који битно утичу на квалитет писања (Faigley et al. 1981, Kean et al. 1987), али веома мали број истраживања упућује на успостављање корелације између поменутих варијабли у контексту учења вештине писања на страном језику (Weigle 2002: 37).

Докторска дисертација Бранке Миленковић *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* у том смислу могла би допринети примењенолингвистичким истраживањима у настави на терцијарном нивоу образовања код нас и тиме отворити нова истраживачка питања у области примене комуникативног приступа у настави вештине писања на енглеском језику.

Остварени резултати емпиријске природе у највећој мери доприносе научној области примењене лингвистике у практичним и педагошком смислу и на тај начин би могли допринети унапређењу наставне праксе у институционалним условима учења енглеског као страног језика. Докторска дисертација кандидаткиње бележи следеће значајне закључке:

- да на факултетима у Србији студенти писању приступају подједнако и са *темељног* и *процедуралног* становишта,
- да модификовани наставни план са експлицитном наставом која укључује обраду и увежбавање комуникативних елемената у писању може поспешити подизање комуникативне свести студената при писању есеја и навести их да користе кохезивна средства и метадискурсне маркере,
- да је студентима потребно указати на значај типских реченица када је микро и макро план текста у питању (с обзиром да је анализа показала да студенти нису у потпуности свесни присутности ових реченица које би требло да се налазе на стратешким местима у есеју),
- да су студенти когнитивно способни да анализирају своје писање и да свесно допринесу комуникативности свог писаног производа (закључак на основу анализе анкете којом се испитивало метакогнитивно знање студената у погледу употребе метадискурсних маркера).

На крају, треба рећи да је Бранка Миленковић своја запажања о употреби комуникативних елемената кохеренције, кохезије и метадискурсних маркера у писању на енглеском језику на језичком нивоу Ц2, раније износила у својим научним радовима. Међутим, конкретне резултате у вези са истраживањима ових елемената применом модификованог наставног плана, први пут приказује у овој дисертацији.

V Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Бранка Миленковић је објавила деветнаест радова у часописима са листе ресорног Министарства, чак и у часописима високих категорија (нпр. у часописима категорије М24 и М51), а са рефератима је учествовала на 14 међународних и националних научних скупова и конференција. Такође, докторандкиња је коауторски објавила приручник за припрему квалификационог испита за упис на филолошке студије енглеског језика. Учествовала је на стручним семинарима, као и у једном националном пројекту под покровитељством Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије, као и у три међународна пројекта.

Највећи број објављених радова Бранке Миленковић припада примењеној лингвистици и анализи дискурса у англистици и србистици. У овим радовима она разматра актуелне примењенолингвистичке проблеме и бави се усменом и писаном реализацијом академског дискурса, што припада и теми њене докторске дисертације.

Докторанд Бранка Миленковић има завидну библиографију:

Радови из категорије М24:

1. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Идентитет усмене реализације академског дискурса”, *Српски језик*, XVII, Београд, 2012, 539-548 (ISSN 0354-9259) (УДК 811.163.41'42 811.163.41'38) – М24

Радови из категорије М51:

1. Бранка Миленковић, „Композицијска средства и (де)персонализација у есејима Јована Дучића и Маргарет Етвуд“, *Наслеђе*, год VI, бр. 14/1, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2009, 123-134 (ISSN 1820-1768) (УДК 821.163.41.09-4 Дучић Ј.; 821.111(71).09-4 Етвуд М.) – М51
2. Бранка Миленковић, „Лингвистичко окружење и контактне појаве на подручју Крагујевца“, *Наслеђе*, год. VII, бр. 15/2 (темат *Лингвистичка истраживања*), Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2010, 31-41 (ISSN 1820-1768) (УДК 81'246.3(497.11); 811.163.41'373.45) – М51
3. Бранка Миленковић, “Towards Essay Writing”, *Наслеђе*, год. I, бр. 1, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2004, 127-139 (ISSN 1820-1768) – М51
4. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Супституција као вид реитерације у усменој реализацији академског дискурса”, *Радови Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву*, бр. 16, књ. 1: Филолошке науке, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Пале, 2014, 213-223. ISSN 1512-5858 (УДК 81'42'367.626) – М51

Радови из категорије М52:

1. Бранка Миленковић, „(Не)стабилност стилова учења језика код студената на основним академским студијама“, *Узданица*, VI /2, Педагошки факултет у Јагодини, Универзитет у Крагујевцу, 2009, 155-165 (ISSN 1451 – 673X) (УДК 159.953.5-057.875) (ИД број: 171637516) – М52
2. Бранка Миленковић, „At the crossroads of grammatical and communicative competence? – Academic writing at the C2 level (Common European Framework of Reference)”, *Romanian Journal of English Studies*, no.9, Editura Universităţii de Vest, Timișoara, 2012, 113-124 (ISSN 1584-3734) – М52

Радови из категорије М14:

1. Бранка Миленковић, „Вишеструки идентитет писања“, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са III међународне мултидисциплинарне конференције Језик, књижевност, идентитет: језичка истраживања*, Филозофски факултет, Ниш, СБЕН, 2009, 262-268 (ISBN 978-86-7379-188-3) (УДК 808.1:37) – М14
2. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Акционо истраживање и критичка анализа дигресија у усменој реализацији академског дискурса“, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са IV међународне мултидисциплинарне конференције*

- Језик, књижевност, промене, Филозофски факултет, Ниш, 2010, 226-233 (ISBN 978-86-7379-206-4) (УДК: 81'42:37) – **М14**
3. Бранка Миленковић, „(Пре)познавање комуникативних елемената писаног дискурса на Ц2 нивоу у оквиру основних академских студија”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са V међународне мултидисциплинарне конференције* Језик, књижевност, комуникација, Филозофски факултет, Ниш, 2012, 545-553 (ISBN 978-86-7379-241-5) (УДК 81'42:378) – **М14**
4. Бранка Миленковић, „Елементи комуникативне компетенције у писаном дискурсу студената на матерњем и страном језику”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са међународне конференције* Српски језик, књижевност, уметност, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2012, 489-500 (ISBN 978-86-85991-42-4 (ФФ)) (УДК 811.163.41'42:811.111'42 81'33) – **М14**
5. Бранка Миленковић, „(Не)традиционални приступ процесу писања”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са научног скупа* Наука и традиција: Филолошке науке, Књига 7, том 1, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Источно Сарајево, 2013, 277-286 (ISBN 978-99938-47-51-9) (DOI 10.7251/NSFF1307277M) – **М14**
6. Бранка Миленковић, „ТЕКСТ-ДИСКУРС: Комуникативне вредности”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са међународне мултидисциплинарне конференције* Језик, књижевност, вредности: језичка истраживања, Филозофски факултет, Ниш, 2013, 291-300 (ISBN 978-86-7379-278-1) (УДК 81'42) – **М14**
7. Бранка Л. Миленковић и Савка Н. Благојевић, „Тематска кохезија у есејима студената на српском и енглеском језику”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са VII међународног научног скупа* Српски језик, књижевност, уметност: Традиција и иновације у савременом српском језику, Књига 1, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2013, 287-296 (ISBN: 978-86-85991-52-3 (ФФ)) (УДК: 811.163.41'42:811.111'42 81'33) – **М14**
8. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Употреба мултимедијалних средстава као пратећег материјала у усменој реализацији академског дискурса”, у Бојана Димитријевић (ур.): *Тематски зборник радова са међународне конференције* Наука и савремени универзитет 2, Филозофски факултет, Ниш, 2013, 77-90, (ISBN 978-86-7379-299-6) (УДК 371.68:[371.3:378) – **М14**
9. Бранка Миленковић, „Вишезначност у писању за академске потребе”, у Милош Ковачевић (ур.): *Зборник радова са VIII међународног научног скупа* Српски језик, књижевност, уметност, Књига 1, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2014, 399-410 (ISBN: 978-86-85991-64-6) (УДК: 811.111:42 811.111:808.1) – **М14**
10. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Употреба хендаута у реализацији академског дискурса”, у Бојана Димитријевић (ур.): *Зборник радова са међународне конференције* Наука и савремени универзитет 3, 2014, 212-224 (ISBN: 978-86-7379-348-1) (УДК: 81'42:378.046.4) – **М14**
11. Бранка Миленковић и Тања Русимовић, „Реитерација као кохезивно средство у усменој реализацији академског дискурса”, у Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић (ур.): *Зборник радова са VIII међународне мултидисциплинарне конференције* Језик,

књижевност, дискурс, Филозофски факултет, Ниш, 2015, 79-90, (ISBN 978-86-7379-369-6) (УДК 811.111'243:378.678) – М14

Радови из категорије М45:

1. Бранка Миленковић, „Увод у креативно и критичко размишљање у писменом изражавању“, у Милош Ковачевић, Радивоје Младеновић, Никола Рамић и Владимир Поломац (ур.): *Зборник радова са I научног скупа младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности*, Година I/ књига I, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2009, 545-554 (ISBN 978-86-85991-16-5) – М45

Бранка Миленковић је приредила и следећи коауторски приручник:

1. Бранка Миленковић, Јована Димитријевић-Савић и Јелена Даниловић, *Mastering Proficiency Skills in English (MAPS in English)*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2010, 137 стр. (ISBN 978-86-85991-20-2) (некатегоризовано)

Бранка Миленковић са рефератима је до сада учествовала на четрнаест међународних или националних филолошких скупова:

1. Први научни скуп младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, одржан 14.02.2009. год. на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Наслов ауторског реферата: *Увод у креативно и критичко размишљање у писменом изражавању*.

2. Међународни научни скуп *Језик, књижевност, идентитет*, одржан 24.-25.04.2009. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов ауторског реферата: *Вишеструки идентитет писања*.

3. IV међународна мултидисциплинарна конференција *Језик, књижевност, промене*, одржана 23.-24.04. 2010. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов коауторског реферата (са Тањом Русмимовић): *Акционо истраживање и критичка анализа дигресија у усменој реализацији академског дискурса*.

4. Међународна конференција *21st Conference on British and American Studies*, одржана 19.-21. маја 2011. год. на Универзитету у Темишвару (Universitatea de Vest, Темишвар). Наслов ауторског реферата: *At the crossroads of grammatical and communicative competence? – Academic writing at the C2 level (Common European Framework of Reference)*.

5. V међународна мултидисциплинарна конференција *Језик, књижевност, комуникација 2011*, одржана 15.-16. априла 2011. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов ауторског реферата: *(Пре)познавање комуникативних елемената писаног дискурса на Ц2 нивоу у оквиру основних академских студија*.

6. Међународна конференција *Наука и идентитет*, одржана 21.-22. маја 2011. год. на Филозофском факултету у Источном Сарајеву. Наслов коауторског реферата (са Тањом Русмимовић): *Идентитет усмене реализације академског дискурса*.

7. Међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност 2011*, одржан 28.-29. октобра 2011. год. на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу.

Наслов ауторског реферата: *Елементи комуникативне компетенције у писаном дискурсу студената на матерњем и страном језику.*

8. Међународни научни скуп *Наука и традиција: Филолошке науке 2012*, одржан 18.-19. маја 2012. год. на Филозофском факултету у Источном Сарајеву. Наслов ауторског реферата: *(Не)традиционални приступ процесу писања.*
9. Међународна мултидисциплинарна конференција *Језик, књижевност, вредности: језичка истраживања 2012*, одржана 27.-28. априла 2012. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов ауторског реферата: *ТЕКСТ-ДИСКУРС: Комуникативне вредности.*
10. VII међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност: Традиција и иновације у савременом српском језику, 2012*, одржан 26.-27. октобра 2012. године на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу. Наслов коауторског реферата (са Савком Благојевић): *Тематска кохезија у есејима студената на српском и енглеском језику.*
11. Међународна конференција *Наука и савремени универзитет 2, 2012*, одржана 16.-17. новембра 2012. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов коауторског реферата (са Тањом Русимовић): *Употреба мултимедијалних средстава као пратећег материјала у усменој реализацији академског дискурса.*
12. VIII међународни научном скупу *Српски језик, књижевност, уметност*, одржаном 25.-26. октобра 2013. године на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу. Наслов ауторског реферата: *Вишезначност у писању за академске потребе.*
13. Међународна конференција *Наука и савремени универзитет 3, 2013*, одржана 15.-16. новембра 2013. године на Филозофском факултету у Нишу. Наслов коауторског реферата (са Тањом Русимовић): *Употреба хендаута у реализацији академског дискурса.*
14. Међународна мултидисциплинарна конференција *Језик, књижевност, дискурс: језичка истраживања 2014*, одржана 25.-26. априла 2014. год. на Филозофском факултету у Нишу. Наслов коауторског реферата (са Тањом Русимовић): *Реитерација као кохезивно средство у усменој реализацији академског дискурса.*

Бранка Миленковић је такође имала и учешћа на семинарима, и то:

1. Учешће на тродневном међународном семинару поводом покретања пројекта *"English Profile Research Network in South-East Europe"*, Херцег Нови, септембар 2008.
2. Учешће на семинару методике гостујућег професора Татјане Силдус са Универзитета у Питсбургу (САД), одржаног 12.05.2012. године на следеће теме: *Testing & Assessment* и *Teaching English to Adult Learners.*

Кандидаткиња је учествовала и на националним и међународним пројекатима:

1. *Динамика структура савременог српског језика* (Пројекат бр. 178014, руководилац: проф. др Милош Ковачевић), Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, 2010-2014

2. *Joint Degree Network*: учешће у пројекту Универзитетска мрежа: Универзитет у Марибору, Универзитет у Скопљу, Универзитет у Тузли, Универзитет у Крагујевцу [усклађивање студијских програма, која је за циљ имала размену студената и наставног кадра], 2004.

3. *English Profile Research Network in South-East Europe*: усклађивање нивоа студената и програма на академском нивоу према стандардима заједничких европских оквира (прикупљање корпуса за пројекат), 2008-9.

4. *Fostering University Support Services and Procedures for Full Participation in the European Higher Education Area (FUSE)* – координатор активности Универзитета у Крагујевцу у Радном пакету 4., 2015 – актуелно.

Деветнаест научних радова уз учешће са рефератима на четрнаест научних скупова, који углавном имају категорију међународних, на посредан начин потврђују квалитет публикованих научних радова Бранке Миленковић. Између наведених оригиналних научних радова више од половине радова посвећено је проблематици докторске дисертације. Приложена библиографија показује да радови Бранкле Миленковић припадају категорији оригиналних научних радова. Из свега се може закључити да је кандидаткиња Бранка Миленковић већ зрео научни радник, са низом научних резултата презентованих како у научним часописима, тако и на научним скуповима.

VI Закључак и препорука

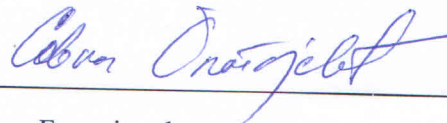
Све досада наведено недвосмислено показује да је Бранка Миленковић научно и теоријски квалитетно обрадила проблематику коју је поставила у својој дисертацији, а која се односи на подучавања вештине писања у енглеском као страном језику на нивоу основних академских студија.

У својој докторској дисертацији *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студената Англистике на основним академским студијама* Бранка Миленковић је показала врлине посвећеног младог научника: добро познавање и разумевање обимне, релевантне и дисциплинарно разноврдне литературе и добро познавање научне методологије примењене лингвистике и њене примене на различитим нивоима (квантитативне и квалитативне) анализе. Испољила је и изражен смисао за анализу и синтезу и одличан систематичан приступ у примени и представљању својих научних резултата. Веома захтевна тема комуникативног приступа настави писања на академском нивоу урађена је на научно добро заснованом начину, те ова дисертација улази у ред квалитетних достигнућа из области примењене лингвистике, а посебно методике наставе енглеског језика као страног језика.

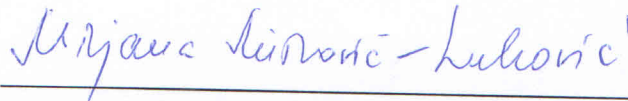
Због свега у реферату наведеног, предлажемо Наставно-научном већу Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу да прихвати овде изнесену позитивну оцену о докторској дисертацији Бранке Л. Миленковић, под насловом *Комуникативни приступ у савладавању вештине писања на енглеском језику код студента Англистике на основним академским студијама*, и кандидаткињи одобри усмену одбрану пред наведеном Комисијом.

У Крагујевцу, новембра 2015. године

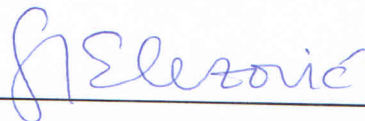
КОМИСИЈА

1. Др Савка Благојевић, редовни професор (ментор)
Ужа научна област: *Англистика*
Филозофски факултет, Универзитет у Нишу

2. Др Мирјана Мишковић-Луковић, ванредни професор, Ужа научна област: *Енглески језик и лингвистика* Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу

3. Др Сања Јосифовић-Елезовић, доцент,
Ужа научна област: *Специфички језици:*
Енглески језик и књижевност
Филозофски факултет, Универзитет у Бања Луци